

DE KWESTIE

OPINIE

Groepsdenken

Beoordeel mensen niet strenger of milder omdat ze een andere sociale of etnische afkomst hebben. Dat lijkt een open deur. Maar dat is het niet meer altijd. Veel vaker dan in een beschaafde wereld wenselijk is, worden woorden of handelingen van mensen langs een sociale, etnische of culturele meetlat gelegd. Zowel uiterst links als uiterst rechts maken zich daar schuldig aan. Groepsdenken is een ramp voor de sociale samenhang. En dat groepsdenken tiert welig aan beide flanken. Die flanken zijn relatief klein. Maar ze eisen veel aandacht op. Ze zijn assertiever en meer georganiseerd. En macht gaat bij hen vaak voor waarheid. Vandaar dat ze minder in debat zijn geïnteresseerd.

Wanneer een Nederlander met wortels in het buitenland elders iets verkeerd doet dan zijn de flanken er weer als de kippen bij. Of de hele groep deugt niet of de persoon in kwestie kwam tot de daad als gevolg van discriminatie. In beide gevallen neemt men de persoon niet serieus. In beide gevallen gaat men voorbij aan de individuele keuzes en de individuele verantwoordelijkheid van die burger. In beide gevallen is het – en die term gebruik ik uiteraard voorzichtig – een vorm van racisme. Of klassisme, een andere variant daarvan. Men beoordeelt die persoon dan niet op wie hij is, maar op wat hij is. En daar moeten we vanaf. En wanneer ik dat zeg, wil ik niet de indruk wekken dat deze manier van beoordeling in Nederland algemeen is. De meeste Nederlanders hebben thuis en op school geleerd dat iemands afkomst er niet toe doet. Iemands huidskleur niet, iemands 'opleidingsniveau' en iemands geaardheid niet. Maar het denken middels vooroordelen in plaats van naordelen bestaat nog wel degelijk in het nationale debat. Ook bij mensen met respectabele posities. De succesformule van ons soort samen-

Beoordeel mensen op wie ze zijn

levingen is juist dat individuele burgers tot solidariteit en samenwerking komen. En die burgers per se willen indelen in subcategorieën als ras, geloof, geslacht en geaardheid is daarbij een flinke spaak in het wiel. Om te beginnen moeten we van de gedachte af dat mensen die niet lijken op ons tot een wezenlijk ander soort mensen behoort. Veel maatschappelijk betrokken mensen in comfortabele en vaak monocultureel autochtone wijken hebben een vrij wonderlijk beeld van mensen die buiten het zicht wonen. De groep die zij zouden aanduiden als witte mensen die buiten de ring of in multiculturele wijken wonen zien ze al snel als mensen die geen overzicht hebben en makkelijk te beïnvloeden zijn door populistten. Omgekeerd zal de groep die buiten de duurdere wijken wonen de 'elite' al snel als wereldvreemd zien en op die manier dus niet bevoegd om grote beslissingen te nemen. Maar in een volwassen samenleving luisteren de 'groepen' ook naar elkaar en zijn ze bereid van elkaars inzichten en standpunten te leren. Van die gezonde situatie drijven we steeds verder af en worden de loopgraven steeds dieper. Wie weet hoe we die trend moeten doorbreken mag het zeggen. Mijn scheidende voorzetje zou zijn: beoordeel mensen weer op wie ze zijn. Niet op wat ze zijn.

EDDY TERSTALL

Boerderijbezetting in Boxtel, mei 2019. De rechter sprak de indringers onlangs vrij, tot ergernis van de agrarische sector. „De overheid moet haast maken met het dichten van mazen in de wet.”

FOTO'S ANP/HH

OPINIE Voorzitters landbouw- en vleessector

Activisme tegen boer loont meer dan debat

De overheid doet te weinig tegen activisten die erop uit zijn om boerenbedrijven naar de afgrond te drijven, vinden de agrarische-sectorvoorzitters Ger Koopmans, Linda Verriet en Helma Loddors. „Niet de ongenueanceerde en verwoestende acties van activisten moeten leidend zijn bij overheidshandelen, maar het maatschappelijk debat, onze democratie.”

Het extreem activisme tegen onze veehouders lijkt steeds minder grenzen te kennen. Een varkenshouder die het waagt om in de media te verschijnen, krijgt geregeld direct erna de toezichthouder op de stoep naar aanleiding van een handhavingsverzoek door een activistische ngo.

Activisten willen blijkbaar niet dat varkenshouders in de media verschijnen, en zeker niet met een genuanceerd verhaal. Actiegroepen die strijden voor een veganistische wereld verordonneren het bevoegd gezag om de vermeende misstanden op het bedrijf aan te pakken. Het bevoegd gezag spoedt zich naar de boer om een controle uit te voeren. Volgens het bevoegd gezag zou de regelgeving hen tot deze inspecties dwingen. Bij deze bezoeken blijkt vervolgens dat er niets aan de hand is, dat er geen sprake is van overtredingen.

Enorm geschrokken

Ook de bezetters van de varkensstal in Boxtel vonden de wetgeving aan hun zijde. De veehouders zijn enorm geschrokken van de gerechtelijke uitspraak afgelopen december, die de stalbezetters van 2019 volledig vrijspreekte. Volgens de rechter moeten activisten zelf kunnen kijken of de boer zijn dieren goed verzorgt.

Waar de rechter echter aan voorbij gaat, is dat de stalbezetters – in dit geval activisten die tegen het houden van vee zijn – kennelijk zelf mogen bepalen

wat goed en fout is. De wet biedt hen die ruimte.

Inmiddels hebben regeringspartijen VVD en BBB erkend dat er een maas in de wet zit. Het zou niet zo mogen zijn dat activisten ongevraagd het bedrijf van boeren mogen binnendringen. Desondanks blijven activisten straffeloos inbreken in stallen om te controleren of de boer werkt zoals zij (!) dat willen. De overheid staat erbij en kijkt ernaar. Die haperende overheid zien we ook bij vergunningverleningen. De milieuactivisten van MOB hebben een tsunami

aan handhavingsverzoeken aangekondigd tegen individuele boeren. Het is de milieuclubs inmiddels gelukt, met instemming van rechters, om bij ongeveer de helft van de veehouders een gat te schieten in de milieuvergunning. Boeren die legaal werken en daarvoor de benodigde vergunningen kregen van de overheid, zijn hierdoor opeens illegaal geworden. Dat doet veel met de boerenfamilies, die hun bestaan niet meer zeker zijn. Deze maas in de wet werd zo'n tien jaar geleden al ontdekt, maar is nog altijd niet gedicht.

„Activisme lijkt tegenwoordig meer lonen dan een genuanceerd en tweezijdig maatschappelijk debat”, stellen de drie voorzitters.

Daardoor kunnen milieuorganisaties al vele jaren doorgaan met dergelijke ontwrichtende praktijken en ondernemingen tot sluiten dwingen met juridische procedures.

Ontwrichtend

Dit brengt ons bij het punt dat activisme tegenwoordig meer lijkt te lonen dan een genuanceerd en tweezijdig maatschappelijk debat. Dat zien we niet alleen in de landbouw, maar ook in andere branches. De ontwrichtende acties van Extinction Rebellion spreken boekdelen. Waarschijnlijk is dat de reden dat er steeds meer actiegroepen komen die met activisme hun gelijk proberen te halen. Het laten verdwijnen van bedrijven, door hen te dwingen om te stoppen of zich te verplaatsen naar het buitenland, wordt als een overwinning gevierd.

Wij willen de overheid oproepen om paal en perk te stellen aan het activisme tegen onze boeren en haast te maken met het dichten van de mazen in de wet, zodat dit niet nog eens jaren gaat duren. Wij moeten ervoor zorgen dat het maatschappelijk debat, onze democratie, weer leidend wordt bij overheidshandelen en niet de ongenueanceerde en verwoestende acties van activisten.

Ger Koopmans, voorzitter LTO Nederland
Linda Verriet, voorzitter Productanten Organisatie Varkenshouderij
Helma Loddors, voorzitter Vee & Logistiek Nederland